

Inma Errea

KAZETARIA ETA ITZULTZAILEA ♦

DANI BLANCO

Arrosatik gorrira

ARROSA KOLOREKO MUNDUA, hori agintzen zaie neskei txikitatik. Tonu arrosetan blai datoz jostailu-iragarkiak, jantzi eta osagarriak, eskola-materialak...

Ez dut gogoan arrosa kolorea bereziki gustuko izatea haurtzaroan, ez nik, ez inguruko neskek, nahiz bagenituen neska gisa bereizten gintuzten ezaugarriak: parpailez eta loredun estanpatuez betetako soinekoak, printzesen ipuinak, ezkongaienak ziruditen jaunartze-jantziak...

Baina arrosak koska bat gorago egin zuen, eta, neska txikien kolore tradizionala izateari utzi gabe –mutiko txikien urdin argiari kontrajarrita–, emakume-kolorea bilakatu zen (andreak eta haurtxoak nahita pareko?). Orain, neskatala eta emakume askok arrosa biziki maite dute, eta mutiko askok biziki arbuia, neskatalen kolorea delako! Eta jende askok uste du jaiotzetikoak direla arrosarekiko zale-tasuna eta gorrotoa.

Arrosa kolorea emakumezkotasunaren ikur nagusietako bat izaki, ez da bakarra. Neskatalak haztean, beste baliabide batzuk dituzte eskura emakume agertzeko: jantzi iradokitzaileak, orrazkera ezin zaindua-goak, takoiak, makillajea... Azkenotan, industriaren saltzeko grinak mutilentzako ere asmatu ditu halako-

ak, baina, gauzak zer diren, beti bezain zorrotz bereizten ditu gizonen eta emakumeen estetikak. Emakumeak, emakume, eta gizonak, gizon. Eta aukera sexual desberdinaren bat dutenek ere estereotipo horietara beraietara jo behar, beren hobespenak aldarrikatuko badituzte: genero-erolek ez dute barkatzen.

Emakume askori, ordea, arrosa gorri bihurtzen zaie, beren odolaren gorriaz tindatzen zaie agindu zieten arrosa koloreko bizitza. Maiz, bizitza izateari utzi, eta heriotzarik beltzena bilakatzen zaie.

Jende asko urduritzen da, entzuten duenean, arrosa koloreko lilurari tinko eutsita gizonen ikuspegia gizartean nagusi bihurtzen duen bereizketa sexistak bultzatzen duela genero-indarkeria. Jende askok –emakume zein gizon– gustuko ditu amets erromantikoak eta arrosaz margotutako errealtatea, ez die uko egin

nahi halakoei, eta ez du ikusi nahi zer dagoen egiatan bortizkeria sexistaren atzean. Baina honezkero premiazkoa da: bortxaketa edo hilketa bat dagoen bakoitzean nola den posible galdetzen ibili orde, gizarte honetako sexismoa desmuntatu behar dugu, atrezzo (arrosa) eta guzti, emakumeak arrosatik gorrira darmatzan bidea eteteko. ■

Jende askok –emakume zein gizon– gustuko ditu amets erromantikoak eta arrosaz margotutako errealtatea, ez die uko egin nahi halakoei, eta ez du ikusi nahi zer dagoen egiatan bortizkeria sexistaren atzean

JOSU SANTESTEBAN

Edu Zelaieta

♦
IDAZLEA

Lehorretik

LEHORRETIK ari da begiralea, haurrek igerian ikas dezaten. Igerian irakasteko metodo bitxia. Busti gabe. Pedagogia ezaguna dugu, edonola ere: egizu nik esaten dudana, ez egiten dudana. Historikoki apez frankok praktikatu izan dute halako ikasbidea, bai eta (bestelako) agintari batzuek ere, bereziki botere-gune nagusien inguruan aritu direnek.

Lehorrean egin du saio guztia begiraleak, mahuka motzeko kamiseta bat jantzia duela. Eta hala jardun du egunero, ikastaroa bukatu arte. Busti gabe, instrukzioak eta aginduak ematen ozenki, tarteka zakar

antzean, soinean daraman kamiseta bereizgarri: bainujantzia ez dagoen pertsona bakarra bera da. Gogoan hartu, baina, ez dela bereizgarri bakarra: igeri egiten ez duen bakarra igerian irakasten duen begiralea da. Lehor hasi, lehor jardun, lehor bukatu.

Lehorretik abiatu da ikasturte berria, Kataluniako hauteskundeak atarian daudela. Izan ere, Madrilen, igeriketa ikastaroan bezala, lehorren legea da nagusi. Ikuskituz dago orain zein jarrera hartuko duten ur mugituetan sartuko diren boto-emaelek, eta nori egingen dioten kasu ez itotzeko. ■